A-rundskriv nr.:	A/5-2023
Dokument nr.:	23/03817-18
Arkivkode:	
Dato:	11.12.2023
Saksbehandler:	KS Forhandling

Til: Kommunen / fylkeskommunen / virksomheten

Uravstemning - Hovedavtalen 01.01.2024 - 31.12.2025

KS og forhandlingssammenslutningene har gjennom forhandlinger blitt enige om et anbefalt forslag til revidert Hovedavtale for perioden 1.1.2023 – 31.12.2025.

Uravstemningen skjer elektronisk
Alle kommuner, fylkeskommuner samt bedriftene i Samfunnsbedriftene deltar i uravstemningen ved å stemme ja eller nei til det anbefalte forslaget. **Mandag 11. desember 2023, kl.12:00** får alle stemmeberettigede tilsendt lenker til uravstemningen på e-post. E-posten vil bli sendt til postmottak.

KS anmoder alle medlemmer å om å svare på uravstemningen så snart som mulig. **Svaret må være gitt senest 10. januar 2024, kl. 12:00.**

Avstemningsresultatet vil bli meddelt på ks.no og i eget B-rundskriv.

Anbefaling
Forhandlingsresultatet legges frem for Hovedstyret i KS som i sitt møte den 15.12.2023 ventelig vedtar å anbefale at medlemmene stemmer ja til den fremforhandlede hovedavtalen.

Uravstemningsregler
Ved uravstemning er tariffavtalen vedtatt når 1/3 av de avgitte stemmer fra medlemmene, og som representerer minst halvparten av arbeids-takerne hos medlemmene som avgir stemmer, svarer JA til det anbefalte forhandlingsforslag. Antall arbeidstakere i fast stilling pr. 1. januar i avstemningsåret legges til grunn.

Alle kommuner, fylkeskommuner og bedrifter som omfattes av avtalen, blir bundet av uravstemningsresultatet.

Uravstemningen betyr at dersom det nødvendige antall stemmer JA, vil Hovedavtalen gjelde fram til 31.12.2025. Dersom det ikke er et nødvendig antall JA-stemmer, vil det anbefalte forslaget som helhet forkastes fra arbeidsgiversiden.

Forhandlingsforløp om Hovedavtalen
Forhandlingene om Hovedavtalen startet 20.11.2023 og ble avsluttet 7.12.2023. En partssammensatt arbeidsgruppe gjennomgikk ulike problemstillinger i forhandlingsperioden.

Nærmere om forhandlingsresultatet
Hovedavtalen er i det all vesentlige videreført uten endringer. Det er lagt inn en tilføyelse *«på alle nivå»* i del B, § 1-5 for å presisere at alle ledere og tillitsvalgte skal være omfattet av oppfølging og opplæring i Hovedavtalen for å sikre felles forståelse av Hovedavtalens intensjoner.

I del B, § 3-3 Tillitsvalgtordning, herunder struktur og frikjøp, er det tatt inn en tilføyelse *«etter drøfting»* for å understreke at behovet for frikjøp som sådan skal drøftes først. Det er ikke slik at partene skal starte med å legge antall medlemmer og delingstallet til grunn, for å finne frikjøpsressursen forbundet vil ha rett på. Se også pkt. 3 i vedlagte protokoll for mere informasjon.

Partene har under forhandlingene drøftet utfordringer knyttet til digital omstilling. Det etableres et sentralt partsarbeid knyttet til nasjonalt digitaliseringsarbeid. Partene understreker dessuten at digitalisering og bruk av ny teknologi er omstilling hvor Hovedavtalens bestemmelser om informasjon, drøfting og ta de tillitsvalgte med på råd gjelder.

Hege Mygland
avdelingsdirektør

Karsten K. Langfeldt
spesialrådgiver

Vedlegg: Likelydende vedlegg til forhandlingsprotokoll

Vedlegg til forhandlingsprotokoll

I HOVEDAVTALEN

Tekst som fjernes er markert med ~~gjennomstrykning~~ og ny tekst er markert med understrekning.

Øvrige bestemmelser videreføres uendret.

Del A

§ 3 Varighet *(første ledd)*

Hovedavtalen gjelder fra 01.01.~~2022~~2024 til 31.12.~~2023~~2025.

Del B

§ 1-5 Oppfølging og opplæring (*første ledd)*
Partene skal sammen og hver for seg sørge for jevnlig oppfølging og opplæring av ledere og tillitsvalgte på alle nivåer, med sikte på en felles forståelse av Hovedavtalens intensjoner. Felles lokal skolering i Hovedavtalen og øvrig avtaleverk er et godt virkemiddel og de lokale parter bør drøfte behovet for slik skolering.

§ 3-3 Tillitsvalgtordning, herunder struktur og frikjøp *(første ledd)*

c) Dersom partene lokalt etter drøfting, ikke kommer til enighet om frikjøpsordning for tillitsvalgte, baseres frikjøpsomfang på drøftingsgrunnlaget i § 3-3 a) og etter følgende minimumstildeling:

Del C

§ 3-1 Arbeidsgivers plikter ~~i forhold til~~ overfor tillitsvalgte

§ 7 Anvendelse og utvikling av teknologi i den enkelte bedrift *(andre ledd)*

Partene er enige om at utviklingen av bedriftens teknologiske miljø må skje gjennom et samarbeid mellom de ansatte og bedriften. Sentrale emner i denne forbindelse er:

- digitalisering og teknologisk utvikling
- kompetanseutvikling
- organisasjonsutvikling

II TIL PROTOKOLL

1. **Digital omstilling**

Digitalisering og ny teknologi vil være med å løse kommunesektorens utfordringer framover. Dette vil kreve omstilling. Ved implementering og utvikling av digitale systemer som vil få betydning for ansattes arbeidssituasjon, skal arbeidsgiver på et tidligst mulig tidspunkt informere, drøfte og ta de tillitsvalgte med på råd.

Sentralt partssamarbeid om digitalisering:

Det etableres et sentralt samarbeid om digitalisering mellom KS og forhandlingssammenslutningene. Målsettingen er å finne gode løsninger og innretning på samarbeid ved oppstart og gjennomføring av nasjonalt digitaliseringsarbeid. Som del av samarbeidet etableres en arena mellom partene for regelmessig orientering om det nasjonale arbeidet, behov fra partene og dialog om aktuelle innsatsområder og tiltak.

2. **Sentralt partsarbeid**

De sentrale partene har i avtaleperioden 1.1.2022 – 31.12.2023 jobbet godt sammen med revidering av hovedavtaleveilederen og ny felles opplæring i Hovedavtalen. Et velfungerende partssamarbeid er en grunnleggende forutsetning for å lykkes med de nødvendige omstillingene i kommunal sektor. Hovedavtalen er grunnlaget for partssamarbeidet. De sentrale partene har derfor et felles ansvar for å sørge for en tidsriktig og relevant Hovedavtale.

Innen 1.7.2025 skal de sentrale parter i felleskap:

- Diskutere behovet for utvikling av tillitsvalgtes rettigheter og rammevilkår.
- Gjennomgå Hovedavtalen og identifisere bestemmelser som kan være utdaterte eller ikke lenger relevante.
- Diskutere praktiseringen av bestemmelser i Hovedavtalen.
- Vurdere behovet for endringer i Hovedavtalen.

3. **Tillitsvalgtordningen**

Tillitsvalgtordningen, herunder struktur og frikjøp utformes etter reelle drøftinger med de tillitsvalgte, jf. Hovedavtalen del B, § 3-3 a) og b). Drøftingene baseres blant annet på en oversikt over antall yrkesaktive medlemmer, sammensetning av medlemsmassen (kompleksitet, antall yrkesgrupper, arbeidstidsordninger mv.), tariffavtalenes omfang, geografisk spredning, lokal styrings- og organisasjonsstruktur, og andre lokale forhold som kommunesammenslåinger og interkommunalt samarbeid. På denne bakgrunn skal det tilstrebes enighet om behovet for antall tillitsvalgte og frikjøpsressurser og hvordan arbeidssituasjonen for tillitsvalgte i turnus kan tilpasses vervet. Tillitsvalgtordningen skriftliggjøres for den enkelte organisasjon og arbeidsgiver. Partene gjør oppmerksom på at behovet for ytterligere frikjøp, jf. Hoved-

avtalen del B § 3-3 j) skal vurderes i forbindelse med større omstillinger. Bestemmelsene i § 3-3 c) 1, 2 og 3 benyttes ved lokal uenighet, og anses som tvisteløsning.

4. **Permisjonsbestemmelser, jf. Hovedavtalen del B, § 3-6**

Partene er enige om at det som hovedregel innvilges permisjon med full lønn for tillitsvalgte som deltar i tillitsvalgtopplæring i Hovedavtale, hovedtariffavtale, og tilknyttede særavtaler og lovbestemmelser.

5. **Undervisningspersonalet**

De sentrale parter er enige om at undervisningspersonalet har rett til å velge tillitsvalgt på arbeidsplassen etter drøftingsgrunnlaget i Hovedavtalen del B § 3-3 a) og b) når en arbeidstakerorganisasjon har flere enn ett medlem på arbeidsplassen, jf. Hovedavtalen del B § 2-2

6. **Region- og kommunereform**

Flere kommuner og fylkeskommuner gjennomgår fortsatt omstillinger etter endret kommunestruktur og regionreform, og nå også reverseringer av slike prosesser. Det er viktig med forutsigbare og kjente rammer for et representativt partssamarbeid i disse omstillingsprosessene.

Partene viser til Hovedavtalen Del B § 4 og understreker betydningen av godt fungerende partssammensatte utvalg, jf. inndelingsloven § 26, jf. kommuneloven § 5-11. Sett i lys av dette, anbefaler partene at behovet for formell deltakelse (møte-, tale- og forslagsrett) i utvalget vurderes for alle forhandlingssammenslutningene i omstillingsperioden.

Partene er enige om at organisasjoner fra alle forhandlingssammenslutningene som er berørt, som hovedregel skal være representert i administrative partssammensatte arbeidsgrupper/ad hoc grupper, jf. Hovedavtalen del B § 1-3. Disse representantene har ansvar for å informere og koordinere eventuelle innspill fra andre organisasjoner innen samme forhandlingssammenslutning.

7. **Klima og miljø**

Med henvisning til Hovedavtalens formål, 3. ledd, drøfter de lokale parter klima- og miljøtiltak i kommunen/fylkeskommunen/bedriften.

8. **Aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP)**

Partene viser til at aktivitetsplikten i likestillings- og diskrimineringslovens § 26 andre ledd skal skje i samarbeid med de ansattes representanter.